

Årsrapport 2023

Valnämnden

Rapport från
stadsrevisionen

Dnr: RVK 2024/36

Den kommunala revisionen är kommunfullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivits i nämnder och bolagsstyrelser. Stadsrevisionen i Stockholms stad granskar nämnders och styrelserns ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt kommunfullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna, lekmanarevisorerna och revisionskontoret (de sakkunniga biträdena).

I årsrapporter för nämnder och bolagsstyrelser sammanfattar stadsrevisionen det gångna årets granskningar och bedömningar. Granskningar som genomförs under året kan också publiceras löpande.

All rapportering finns på stadsrevisionens hemsida, start.stockholm/revision. Det går även att prenumerera på Stadsrevisionens informationsbrev genom att anmäla intresse via e-postmeddelande till revision.rvk@stockholm.se.

Till

Valnämnden

Årsrapport 2023

Revisorerna i revisorsgrupp 1 har avslutat revisionen för valnämndens verksamhet under 2023.

Revisorerna har den 26 mars 2024 behandlat bifogad årsrapport och överlämnar den till valnämnden för yttrande senast den 28 juni 2024.

På uppdrag av revisorerna i revisorsgrupp 1.

Bosse Ringholm
Ordförande

Therese Kandeman
Sekreterare

Sammanfattning

Årligen prövar revisionen om verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om den interna styrningen och kontrollen varit tillräcklig samt om nämndernas räkenskaper är upprättade enligt stadens anvisningar.

Verksamhet och ekonomi

Valnämndens ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat bedöms, utifrån genomförd granskning, sammantaget som i allt väsentligt tillfredsställande.

Bedömningen grundar sig på om resultatet är förenligt med kommunfullmäktiges mål för verksamheten samt om lagstiftning och andra föreskrifter efterlevts.

Intern kontroll

Den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen bedöms, utifrån genomförd granskning, vara i huvudsak tillräcklig. Arbetet med den interna kontrollen är en integrerad del i nämndens styrning och uppföljning. Delar som kan utvecklas är kopplingen mellan de systematiska kontrollerna och kontrollaktiviteterna samt nämndens egna riktlinjer avseende dataskyddsarbetet och informationsklassning.

Under året har revisionskontoret bland annat genomfört granskningar som omfattat förtroendekänsliga poster, löneprocessen samt behörighet och attest. Granskningen har inte föranlett några rekommendationer eller väsentliga iakttagelser, se bilaga 1.

Räkenskaper

Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara upprättade i enlighet med stadens anvisningar.

Uppföljning av tidigare års granskningar

Revisionskontoret har följt upp hur nämnden har hanterat de rekommendationer som lämnats i tidigare granskningar. Nämnden har vidtagit åtgärder utifrån revisionens rekommendationer i föregående års granskningar.

Innehåll

1. Årets granskning	1
2. Verksamhet och ekonomi	2
2.1 Verksamhetsmässigt resultat.....	2
2.2 Ekonomiskt resultat.....	3
2.2.1 <i>Driftverksamhet</i>	3
3. Intern kontroll	4
4. Räkenskaper.....	5
5. Uppföljning av tidigare års granskning	6
Bilaga 1 Årets granskning	7
Bilaga 2 Uppföljning av lämnade rekommendationer	8
Bilaga 3 Bedömningskriterier	9

1. Årets granskning

Revisorerna bedömer årligen om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om nämndens interna kontroll är tillräcklig. Dessutom görs en bedömning av om nämndens räkenskaper är upprättade i enlighet med stadens anvisningar.

Bedömningen baseras på en granskning av nämndens verksamhetsberättelse och på övriga granskningar som genomförts under året, se bilaga 1. Revisionen har även följt upp hur nämnden har hanterat de rekommendationer som lämnats i tidigare års granskningar, se bilaga 2.

Revisionen har utförts enligt kommunallagen, andra tillämpliga lagar, reglementet samt god revisions sed i kommunal verksamhet. Revisionen har utgått från revisionsplanen som fastställts av revisorsgrupp 1. Kriterier för bedömning redovisas i bilaga 3.

I granskningen har revisorerna biträttats av stadens revisionskontor. Granskningen har genomförts av granskningsledare Aisha Hassan med flera vid revisionskontoret och konsult Sofia Nylund vid PWC.

Årsrapporten har faktakontrollerats av kansliet.

2. Verksamhet och ekonomi

I detta avsnitt görs en bedömning av om nämndens resultat är förenligt med kommunfullmäktiges mål samt om nämnden följt de beslut, riktlinjer, lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten.

2.1 Verksamhetsmässigt resultat

Nämnden bedöms i allt väsentligt ha uppnått det verksamhetsmässiga resultatet.

Nämnden har avrapporterat resultat av beslutade mål. Redovisningen ger rimliga förutsättningar för att bedöma måluppfyllelse.

Nämnden redovisar att den bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges tre inriktningsmål. Nämnden bedömer att fyra av fullmäktiges fem mål för verksamhetsområden som berör nämnden har uppfyllts. Det verksamhetsmål som redovisas som delvis uppfyllt är ”Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd”. Anledningen är att indikatorn som mäter prognossäkerhet jämfört med tertial 2 delvis uppfylls. Revisionskontoret noterar att avvikelserna beror på ett mindre budgetöverskott, se avsnitt 2. Nämnden har förklarat avvikelserna på ett tillfredsställande sätt och revisionskontorets granskning visar att det finns grund för nämndens målbedömning.

Eftersom inga val genomförts under 2023 redovisar nämnden att arbete istället har genomförts med att ta fram och dokumentera rutiner, exempelvis gällande extraval, i enlighet med aktivitet beslutad av nämnden. Vidare har informationen på nämndens hemsida utvecklats, i syfte att fördjupa informationen om val och de lokala förhållningsreglerna inför kommande val. Arbetet har inletts med hjälp av en extra kommunikatör som jobbat deltid under en period 2023. Arbetet är en vidareutveckling av det arbete som inleddes föregående val, bland annat efter återkoppling från den enkät som genomfördes, där informationstillgång uppgetts som ett utvecklingsområde. Under andra halvan av året har kansliet förstärkts av ytterligare medarbetare som planerar och förbereder 2024 års EU-val. En utmaning som nämnden lyfter upp är att hitta meningsfulla arbetsuppgifter för kansliets medarbetare i mellanvalsår. Dialog och utvecklingsarbete uppges fortsätta i samverkan med stadsledningskontoret och personalstrategiska avdelningen.

2.2 Ekonomiskt resultat

Nämnden bedöms i allt väsentligt ha uppnått det ekonomiska resultatet. Det ekonomiska resultatet bedöms, utifrån genomförd granskning, som tillfredsställande.

2.2.1 Driftverksamhet

Nämnden redovisar följande utfall och avvikelser för år 2023:

Driftverksamhet (mnkr)	Budget 2023	Utfall 2023	Avvikelse 2023	Avvikelse 2023, %	Budget-avvikelse 2022, %
Kostnader	7,7	7,4	0,3	3,6%	-3,4%
Intäkter	0	0	0	0,0%	0,0%
Verksamhetens nettokostnader	-7,7	-7,4	0,3	3,9%	-5,7%

Nämndens ekonomiska utfall avviker med 0,3 mnkr i förhållande till fullmäktiges budget. Avvikelsen är 3,9 procent mot budget. Revisionskontoret konstaterar att kommunfullmäktiges mål om budgetföljsamhet har uppnåtts.

Anledningen till överskottet uppges bland annat vara lägre kostnader än beräknat för arvoden i samband med nämndsmöten, då färre sammanträden än planerat har genomförts under året. Vidare är utfallet för arvodeskostnaderna till kontaktpersoner vid vallokaler lägre än budgeterat, eftersom flera vakanser finns. Nämnden har beskrivit och analyserat avvikelserna mot budget på ett tillfredsställande sätt.

3. Intern kontroll

I detta avsnitt görs en bedömning av hur nämnden tar ansvar för att det finns en intern kontroll som leder till måluppfyllelse och regel- efterlevnad.

Den samlade bedömningen är att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten i huvudsak har varit tillräcklig. Bedömningen grundar sig på att nämnden har genomfört den aktivitet och de mål som beslutats under året. Kontrollaktiviteterna kan på ett tydligare sätt skiljas från det löpande arbetet och de systematiska kontrollerna, för att tydliggöra hur respektive risk kontrolleras.

Arbetet med den interna kontrollen är en integrerad del i styrning och uppföljning. Nämnden har en organisation med tydlig fördelning av ansvar och befogenheter för att stödja verksamheten och för att förhindra avsiktliga samt oavsiktliga fel. Det finns riktlinjer och rutiner som ska bidra till att verksamhetens mål uppfylls och att föreskrifter följs. I stor utsträckning använder och antar valnämnden stadens riktlinjer. I årets GDPR-årsrapport, som upprättas av ett externt dataskyddsbud (DSO), rekommenderas nämnden att ta fram egna rutiner och riktlinjer för dataskyddsarbetet samt anpassa dessa till nämndens arbete. Vidare rekommenderar DSO att nämnden informationsklassificerar sina system, då vissa förändringar skett under året.

Nämnden genomför årliga analyser som fångar upp väsentliga risker och hur de ska hanteras för att verksamhetens mål ska uppnås. I samband med val görs även riskanalys av själva valets genomförande. Nämnden har i sin internkontrollplan fastställt vilka åtgärder som ska hantera prioriterade risker. Revisionskontoret noterar att delar av nämndens kontroller inte är skilda från de systematiska kontrollerna, därför bör nämnden formulera kontrollaktiviteterna tydligare. Detta för att möjliggöra en uppföljning och systematisk dokumentation av de kontroller som görs av identifierade risker.

Nämnden har i huvudsak en tillräcklig uppföljningsstruktur. Rapporteringen ger en aktuell, rättvisande och tillförlitlig information om verksamhet och ekonomi.

Under året har nämndens löneprocess, förtroendekänsliga poster samt behörighet och attest granskats. Inga väsentliga iakttagelser görs. Granskningarna redovisas mer ingående i bilaga 1.

4. Räkenskaper

I detta avsnitt görs en bedömning av om nämndens räkenskaper är upprättade i enlighet med stadens anvisningar, regler för ekonomisk förvaltning. Detta innebär att räkenskaperna bör vara upprättade enligt lag om kommunal bokföring och redovisning samt följa god redovisningssed.

Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara upprättade i enlighet med stadens anvisningar.

5. Uppföljning av tidigare års granskning

Tidigare års granskning av nämndens verksamhet har utmynnat i ett antal rekommendationer. Revisionen gör årligen uppföljningar för att bedöma om nämnden har vidtagit åtgärder utifrån tidigare lämnade rekommendationer. Rekommendationerna redovisas i bilaga 2.

Uppföljning visar att nämnden har vidtagit åtgärder utifrån revisionens rekommendationer.

Bilaga 1 Årets granskning

Granskningar under perioden april 2023 - mars 2024

Behörighet och attest i ekonomisystemet Agresso

En granskning har genomförts av hanteringen av behörigheter och attesträtter i ekonomisystemet Agresso. Genomförd granskning har inte föranlett några väsentliga iakttagelser att rapportera. Granskningen visar att det finns en aktuell attestförteckning. Det finns även, i enlighet med stadens rutiner, ett attestkort för förvaltningschefen. Granskade fakturor har attesterats av behöriga. Årets granskning föranleder inga rekommendationer.

Löneprocessen

En granskning har genomförts av löneprocessen. Enligt stadens anvisning för internkontroll av löner ska varje förvaltning ha en fastställd organisation för arbetet med internkontrollen och organisationen ska vara väl känd inom förvaltningen. Årets granskning har genomförts genom en genomgång och verifiering av dokumenterade rutiner och kontroller. I granskning 2023 har attest, behörigheter i LISA självservice och hantering av löneskulder valts ut som granskningsområden.

Utifrån att valnämndens kansli endast har ett begränsat antal anställda har flera av de testade kontrollerna inte varit aktuella eller tillämpliga att kontrollera. De kontroller som genomförts har gjorts utan särskilda iakttagelser. Uppföljningen av avvikelser från registeranalysen gjordes även utan särskilda iakttagelser. Årets granskning föranleder inga rekommendationer.

Förtroendekänsliga poster

En granskning har genomförts av redovisning av förtroendekänsliga poster, där urvalet varit intern representation under perioden januari till oktober 2023. Granskningen har gjorts med avseende på kontering, deltagare, syfte, momsavdrag samt attestants oberoende, det vill säga att attestanten själv inte deltagit. Genomförd granskning har inte föranlett några väsentliga iakttagelser att rapportera. Genomförda stickprovskontroller visar att granskade transaktioner är korrekt hanterade i enlighet med stadens anvisningar. Valnämndens kostnader för representation har under granskningsperioden varit mycket begränsade. För de transaktioner som granskats bedömer revisionskontoret att inriktning och omfattning som rimlig utifrån stadens anvisningar. Granskningen föranleder inga rekommendationer och tidigare års rekommendation bedöms som åtgärdad.

Bilaga 2 Uppföljning av lämnade rekommendationer

Grundläggande och fördjupad granskning

Års-rapport	Rekommendation	Åtgärder vidtagits (Ja/Delvis/Nej)	Kommentar
År 2023	Intern kontroll Säkerställ att kontrollaktiviteterna är skilda från de systematiska kontrollerna och löpande arbetet.	Se kommentar	Följs upp 2024.
År 2021/ År 2022	Redovisning av förtroendekänsliga poster Nämnden rekommenderas att säkerställa att stadens anvisningar och regler följs vad gäller redovisning av transaktioner som avser resor och konferenser, utbildning samt representation.	Ja	Granskning 2023 visar att inte på avvikelser varpå rekommendationen bedöms åtgärdad, se vidare bilaga 1.

Bilaga 3 Bedömningskriterier

Nedan redovisas de kriterier som ligger till grund för gjorda bedömningar. Bedömningarna avser såväl genomförandet som resultatet av verksamheten.

Analysen i rapporten är underlag till revisorernas slutliga bedömning av revisionsobjektens ansvarstagande. Revisorerna kan:

- tillstyrka att ansvarsfrihet beviljas
- rikta anmärkning
- avstyrka att ansvarsfrihet beviljas

Detta redovisas i revisionsobjektets revisionsberättelse.

Verksamhet och ekonomi

Att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt innebär att nämnden har uppnått kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten.

Bedömningskriterier

Nämnden:

- Har ett resultat som är förenligt med fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer.
- Har genomfört sitt uppdrag med tillgängliga resurser.
- Har bedrivit verksamheten enligt gällande lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.

Bedömning:

I allt väsentligt tillfredsställande	Bedömningskriterierna är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser. Ev. rekommendationer behöver åtgärdas.
Delvis tillfredsställande	Bedömningskriterier bedöms delvis uppfyllda. Påpekade brister behöver åtgärdas utifrån lämnade rekommendationer.
Inte tillfredsställande	Bedömningskriterierna bedöms inte vara uppfyllda. Det finns väsentliga brister som behöver åtgärdas så fort som möjligt utifrån lämnade rekommendationer.

Intern kontroll

Den interna kontrollen är en process som utförs av nämnd, förvaltningsledning och personal. Den är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning. Processen säkerställer, med en rimlig grad av säkerhet, att verksamheten drivs effektivt, att lagar, förordningar och andra regler följs. Det lämnas en tillförlitlig finansiell redovisning och rättvisande rapportering om verksamheten.

Bedömningskriterier

Nämnden:

- Har haft en styrning och uppföljning mot mål och beslut.
- Har en organisation med tydlig fördelning av ansvar och befogenheter för att stödja verksamheten och för att förhindra avsiktliga/oavsiktliga fel samt oegentligheter.
- Följer systematiskt och fortlöpande upp ekonomi och verksamhet, såväl för verksamhet i egen regi som för sådan som uppdragits åt annan att utföra, analyserar väsentliga avvikelser samt vidtar åtgärder vid behov.
- Genomför årliga analyser som fångar upp väsentliga risker och hur de ska hanteras för att verksamhetens mål ska uppnås. Nämnden har i en internkontrollplan fastställt vilka åtgärder som ska hantera prioriterade risker.
- Har riktlinjer och rutiner som bidrar till att säkerställa att verksamhetens mål uppfylls och att föreskrifter följs.
- Följer upp den interna kontrollen systematiskt och fortlöpande.
- Har en rapportering som ger en aktuell, rättvisande och tillförlitlig information om verksamhet och ekonomi.

Bedömning

Bedömningen ges utifrån en tregradig skala, i huvudsak tillräcklig, delvis tillräcklig eller inte tillräcklig.

I huvudsak tillräcklig	Bedömningskriterierna är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser. Ev. rekommendationer behöver åtgärdas.
Delvis tillräcklig	Bedömningskriterierna bedöms delvis uppfyllda. Påpekade brister behöver åtgärdas utifrån lämnade rekommendationer.
Inte tillräcklig	Bedömningskriterierna bedöms inte vara uppfyllda. Det finns väsentliga brister som behöver åtgärdas så fort som möjligt utifrån lämnade rekommendationer.

Räkenskaper

Att nämndens räkenskaper är upprättade enligt stadens anvisningar. Detta innebär att räkenskaperna bör vara upprättade enligt lag om kommunal bokföring och redovisning samt följa god redovisningssed.

Om stadens anvisningar strider mot lag eller god sed riktas kritiken mot kommunstyrelsen.

Bedömning

Bedömning görs av om nämndens räkenskaper är upprättade enligt stadens anvisningar.

Upprättade enligt anvisningar	Det kan förekomma mindre avvikelser. Ev. rekommendationer ska åtgärdas.
Ej upprättade enligt anvisningar	Väsentliga brister finns som behöver åtgärdas så fort som möjligt utifrån lämnade rekommendationer.